

Regeringsförklaringen

8 september 2020

Regeringen presenterade i regeringsförklaringen den 21 januari 2019 sin plan för hela mandatperioden. Denna regeringsförklaring avser främst riksdagsåret 2020/21.

Regeringsförklaring avgiven av statsminister Stefan Löfven

Eders Majestäter, Herr talman, Ärade ledamöter av Sveriges riksdag!

Sverige är ett land att vara stolt över.

Vi är världsledande i klimatomställningen.

Vi har en sagolik natur, levande folkrörelser och en enastående föräldraförsäkring.

Generationerna före oss har tillsammans byggt ett land där var och en förväntas ta sitt ansvar för Sverige, men där varje person också har alla möjligheter att bli sitt bästa jag.

Vi har skyddsnät och stöd till den som blir arbetslös eller sjuk, vi har fri utbildning och innovativa företag.

Det är vårt Sverige som vi ska vara stolta över.

Det är vårt land som vi ska göra ännu bättre – och att göra det är vår gemensamma uppgift.

***

Herr talman.

Coronakrisen prövar vårt land.

Jag vill tacka riksdagens samtliga partier och ledamöter för ett gott samarbete under en svår tid för Sverige.

Ni har gett varje svensk invånare skäl att vara stolt över vår demokrati.

Det nya coronaviruset kommer att prägla vårt land under lång tid och samhället är rustat för nya utbrott.

Regeringen har beslutat att delta i EU-gemensamma upphandlingar om vaccin. Storskalig testning, fysiskt avstånd och smittspårning fortsätter. En kommission utvärderar nu samhällets samlade åtgärder för att hantera coronakrisen. Kommissionens första rapport kommer före årsskiftet och uppdraget ska slutredovisas i februari 2022.

Vi har talat ovanligt mycket om ansvar och sammanhållning under året. Varje person har behövt ta ett stort ansvar för att Sverige ska klara av coronakrisen – och varje person kommer att behövas för att bygga vårt land starkare.

Det Sverige som drabbades av det nya coronaviruset var inte perfekt, med brister i äldreomsorgen, pågående klimatförändringar som påverkar våra barns framtid och revor i den välfärd som ska garantera människors trygghet.

Därför ska vi inte återgå till hur Sverige var före krisen. Vi ska bygga något ännu bättre.

Vi har nu möjlighet att skapa jobb och samtidigt åtgärda samhällsproblem. Vi ska göra det genom investeringar i sjukvården, äldreomsorgen och klimatomställningen.

Grunden för regeringens politik är januariavtalet, det breda politiska samarbete som ger stabilitet, värnar ett öppet demokratiskt samhälle och som innebär konkreta lösningar på Sveriges samhällsproblem.

Den sammanhållning som präglat vårt land under krisen behövs också framöver. Uppgiften att stärka Sverige är gemensam, där ingår arbetsmarknadens parter, civilsamhället och enskilda människors engagemang.

Tillsammans hanterar vi det nya coronaviruset. Tillsammans ska vi jobba Sverige ur den ekonomiska krisen. Och tillsammans ska vi bygga vårt land starkare än tidigare.

***

Herr talman.

Det nya coronaviruset har slagit hårt mot människors liv och hälsa, men också samhällsekonomin har drabbats. Många företagare och arbetstagare har ett mycket tufft år.

När det nya coronaviruset kom hade Sverige den lägsta statskulden sedan 1977. Den ekonomiska styrkan möjliggjorde åtgärder som korttids-
permittering och omställningsstöd, vilket har räddat jobb och företag.

Nu går vi vidare. Vi behöver fortsätta hålla nere smittspridningen, men nu påbörjas omställningen från krispolitik till långsiktiga investeringar. Det innebär en historisk budget med nya förslag på över 100 miljarder kronor.

Hela samhället behöver vara med för att vi ska kunna jobba Sverige ur krisen. Genom investeringar i sjukvården, äldreomsorgen och klimatomställningen stärker vi Sverige samtidigt som människor får jobb här och nu. Företagare ska kunna anställa, unga enklare få sin första anställning och bostad.

En hög sysselsättning är avgörande för Sveriges välstånd. Men arbete är också avgörande för den enskilda människan, för alla som går upp när klockan ringer, tar en kopp starkt kaffe till frukosten och sedan går till jobbet. Arbetet ger försörjning men också gemenskap, möjligheten att själv bygga sitt liv – och bidra till sitt land. För att bättre kunna möta behoven fortsätter reformeringen av Arbetsförmedlingen.

Människor behöver vara rustade för att kunna ta de jobb som finns. Därför fortsätter utbyggnaden av Kunskapslyftet i hela landet. Särskilt fokus riktas mot bristyrkesutbildningar.

Forskning och innovation krävs för att skapa jobb och stärka Sveriges konkurrenskraft. En forsknings- och innovationsproposition kommer att presenteras i höst.

Arbetsrätten ska moderniseras och anpassas till dagens arbetsmarknad, samtidigt som balansen mellan parterna ska upprätthållas. Om arbetsmarknadens parter når en överenskommelse om hur lagen om anställningsskydd ska reformeras, så kommer regeringen att lägga förslag i enlighet med den.

Under coronakrisen har många av dem som kunnat arbeta från hemmet gjort det. Distansjobb, onlinefika med kollegorna och digitala möten har blivit rutin. Den digitala infrastrukturen fortsätter att byggas ut i hela landet.

Det ska gå att leva och arbeta i hela landet. Möjligheterna att driva företag på landsbygden ska fortsätta att förbättras. Investeringar i bostäder och infrastruktur är ett effektivt sätt att stimulera ekonomin och samtidigt skapa arbetstillfällen i hela Sverige.

Vi har en historisk möjlighet att genomföra åtgärder som ger jobb här och nu – men som också stärker Sverige. Den möjligheten tar vi. Tillsammans ska vi jobba Sverige ur krisen och bygga samhället mer hållbart.

***

Herr talman.

Den globala uppvärmningen är vår tids ödesfråga. Konsekvenserna av ett varmare klimat – bränder, torka, stigande havsnivåer – fortsätter att drabba människor. Världens fattigaste bär minst skuld till klimatkrisen men är samtidigt de som drabbas värst.

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Vi ska fortsätta att vara världsledande i arbetet med att motverka den globala uppvärmningen och i genomförandet av Agenda 2030.

Att Sverige är världsledande inom klimatomställning och elektrifiering gynnar våra företag, vår export, våra arbetstagare, vår välfärd, vårt land.

En grön skatteväxling ska genomföras, vilket innebär att skatter höjs på miljöförstörande verksamhet och sänks på arbete och företagande.

Sveriges första klimathandlingsplan genomförs.

Regeringen genomför nu den största järnvägssatsningen i modern tid. Under nästa år avser regeringen att återkomma med en infrastrukturproposition till riksdagen, med förslag till en långsiktig utveckling av vår infrastruktur.

Den sammanhållning och beslutsamhet som samhället uppvisar under coronakrisen behövs för en rättvis klimatomställning. Tillsammans ska vi ställa om vårt samhälle – för klimatets skull, för Sveriges skull.

***

Under den här speciella sommaren har fler svenskar än tidigare upptäckt vårt fantastiska land på nytt. Många har nyttjat vår grundlagsskyddade allemansrätt och vandrat i vår vackra fjällvärld eller i våra djupa skogar. Hört tystnaden, känt den friska luften, märkt hur gott en chokladkaka smakar efter en lång tur.

Hållbar turism är viktigt för Sverige och regeringen kommer därför att förbättra förutsättningarna för besöksnäringens återhämtning.

Den som vandrar i naturen lär sig att inte lämna något skräp efter sig – en princip som ska gälla annars också.

Vi behöver ställa om från dagens ohållbara resursanvändning.

Regeringen tar nu fram den första svenska handlingsplanen för hur en cirkulär ekonomi ska förverkligas. Nya regler för engångsplast införs.

De svenska kusterna ska vara platser vi är stolta över. Våra hav ska vara fulla med liv. Regeringen fortsätter att arbeta med att minska påverkan från övergödning, att få ett hållbart fiske och att ingen plast ska hamna i havet.

Svensk natur, med stor biologisk mångfald, välkött skog och naturreservat är något också kommande generationer ska kunna njuta av.

***

Herr talman.

Sveriges välfärd är vår gemensamma stolthet.

Vi har stora sjukhus och små byskolor. Vi har förskolor och hemtjänst, skyddsnät och språngbräddor.

Ett välfärdssystem uppbyggt på tanken att ingen människa ska lämnas efter eller hållas tillbaka.

Regeringen började rusta svensk skola, äldreomsorg och sjukvård redan före krisen. Sedan 2014 har vi gjort stora investeringar i välfärden som nu har 100 000 fler medarbetare. Vi behöver göra mer, vi kommer göra mer.

Under coronakrisen har revor i vårt samhälle blivit tydliga, revor som enbart kan åtgärdas genom stora satsningar och hårt politiskt arbete.

De äldre som varit med och byggt Sverige har rätt till en god ålderdom och en bra pension. Nu kan jag berätta att pensionärers ekonomi fortsätter att förstärkas.

Under nästa år införs ett särskilt pensionstillägg på upp till 600 kronor i månaden för den som har slitit ett helt yrkesliv med låg lön.

Pengar som kommer att göra skillnad. Skillnaden i beskattning mellan pension och lön ska tas bort helt.

Regeringen tar samtidigt nästa steg för långsiktigt höjda pensioner genom fördjupade diskussioner inom Pensionsgruppen. Regeringens uppfattning är att inbetalningarna till pensionssystemet behöver öka.

Den som jobbar inom äldreomsorgen har ett viktigt, ansvarsfullt jobb. Det behöver tydliggöras. Catrin Jansson, undersköterska i hemtjänsten, skrev i sin novell ”De levande” såhär:

”Värst är kvällarna, så många människor, så lite tid. Det är svårt att vara människa. Behoven är så stora, hjälpen så liten.

Oron kommer på kvällen, tröttheten, tankarna, de återkommande larmen, det finns ingen tid för det plötsliga. Men det omöjliga blir möjligt.”

Det ska vara attraktivt att arbeta inom äldreomsorgen och de som gör det ska få ett tydligt erkännande.

För att höja kompetensen genomför regeringen ett Äldreomsorgslyft. Det innebär att människor får möjlighet att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid.

Äldreomsorgslyftet beräknas leda till mer än 10 000 nya tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen. Undersköterska ska bli en skyddad yrkestitel.

När telefonen ringer finns det samtal som alla fruktar, men som många fått under året: att en anhörig blivit inlagd på sjukhus eller att hälsotillståndet tyvärr försämrats.

Då stannar livet upp, vardagsproblem som tidigare verkade så stora blir plötsligt oviktiga.

Sverige ska ha en jämlik sjukvård i världsklass som ska finnas där för alla. Coronakrisen har inneburit den största påfrestningen på vården i modern tid.

Personal inom vård och omsorg har visat stor skicklighet under mycket tuffa förhållanden. Ni har imponerat på ett helt land. Ni har ett helt lands tacksamhet.

För att säkra tillgången på akut sjukvård har många patienters besök eller operationer blivit uppskjutna. Sjukvården ska ha resurser att hantera de uppdamda vårdbehoven och den covid-19-relaterade vården. Behoven i

landet är stora. Förstärkningen av de allmänna bidragen till kommuner och regioner fortsätter.

Primärvården ska reformeras. Regeringen vill göra det lättare att få en tid på vårdcentraler i hela landet, stärka vården för exempelvis äldre och utöka förutsättningarna för förebyggande insatser. En fast läkarkontakt är avgörande.

Hälso- och sjukvårdens krisberedskap stärks. Offentliga såväl som privata aktörers ansvar för en säker försörjning av läkemedel utreds, liksom införandet av särskilda beredskapsapotek.

Grundskolorna har varit öppna i Sverige under våren. Det är en mening som nog aldrig tidigare uttalats i en regeringsförklaring. Under dessa nya förhållanden har lärare och annan skolpersonal utfört ett fantastiskt arbete.

Det ska vara ordning och reda i skolans klassrum – och ordning och reda i skolans styrning. En nationell plan för studiero och trygghet i skolan tas fram. Skolinspektionen ska ges ökade möjligheter att kunna stänga fristående och kommunala skolor med stora och återkommande brister.

Kunskap och bildning är ledstjärnor för nya reviderade kurs- och ämnesplaner och därmed för svensk skola. Elevernas kunskapsresultat har förbättrats i flera internationella kunskapsmätningar samtidigt som preliminär statistik från våren visar att andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasieskolan ökar.

Regeringens fokus är att kunskaperna ska fortsätta öka. Skolans resurser ska fördelas efter behov och skolan ska bli mer jämlik. En utredning om statligt huvudmannaskap tillsätts. Köerna i barn- och ungdomspsykiatri ska minska och elevhälsan värnas.

Skickliga förskollärare, lärare och rektorer är grunden för en framgångsrik skola. Ett professionsprogram ska utformas, som syftar till att förskollärare, lärare och rektorer ska växa i sin profession, utveckla undervisningen och bidra till forskningen.

Svensk välfärd ska stärkas – i år och under kommande år.

***

Herr talman.

Sveriges utrikespolitik har som mål att skapa trygghet i vårt land och i vår omvärld. Vår tids stora utmaningar hanteras bäst genom multilateralt samarbete – i FN, i EU och i vårt närområde.

Gemensam säkerhet bygger vi tillsammans.

EU är vår viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska arena. Inget annat samarbete är så avgörande för svensk säkerhet och fred.

EU är också centralt för svensk ekonomi, välfärd och vårt klimatarbete. Krisberedskapen ska stärkas och den inre marknaden ska utvecklas för stärkt konkurrenskraft i den globala ekonomin. Sverige ska fullt ut delta i och forma EU-samarbetet på ett sätt som värnar både svenska och europeiska intressen.

EU-samarbetet bygger på våra gemensamma värderingar. Sverige ska fortsatt driva på för att alla länder ska respektera principer som oberoende domstolar och fria medier. Länder som inte respekterar rättsstatens principer ska inte kunna få EU-bidrag på samma sätt som tidigare.

Sveriges säkerhetspolitiska linje ligger fast. Den militära alliansfriheten tjänar vårt land väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa. Sverige kommer inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp drabbar ett annat land i Norden eller i EU. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas.

Sverige står upp för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. Vi fördömer Rysslands aggression mot Ukraina och den illegala annekteringen av Krim. Vi står bakom EU:s sanktioner mot Ryssland. Samtidigt ska vi ha kontakter och söka dialog med Ryssland och det ryska samhället.

Vi stöder det belarusiska folkets strävan efter demokrati. Utvecklingen i Belarus påverkar säkerheten i Sveriges närområde.

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har över tid försämrats. Regeringen bedömer att totalförsvarets förmåga därför behöver fortsätta att förstärkas och öka betydligt. Betydande tillskott tillförs det militära försvaret. Sveriges bilaterala och multilaterala försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten bör fortsätta att fördjupas.

Det civila försvaret förstärks kraftigt efter många år av nedmontering. Arbetet med att inrätta en myndighet för psykologiskt försvar fortsätter. Ett nationellt cybersäkerhetscenter inrättas under året.

En bankskatt ska införas för att finansiera satsningar på försvaret.

Europa måste ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. Den europeiska säkerhetsordningen måste fortsatt värnas, inklusive varje lands rätt att välja sin egen säkerhetspolitiska väg. År 2021 är Sverige ordförande i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, OSSE. Det är en ansvarsfull uppgift i en orolig tid.

Vi välkomnar riksdagens enighet kring skrivelsen om Sveriges Kinapolitik. Sverige och EU ska bedriva en aktiv politik i relation till Kina, med utgångspunkt i våra värderingar och intressen. Vi står bakom principen om ”ett land, två system” för att bevara Hongkongs självstyrande ställning.

Den transatlantiska relationen är central för Sveriges och Europas säkerhet och välbefinnande.

Det nordiska samarbetet är unikt. Våra länder ska dra lärdomar från hanteringen av coronakrisen och stå enade i framtiden.

Sverige ska fortsatt vara den ledande kraften i världen för en feministisk utrikespolitik. Coronakrisen har satt behovet av jämlikhet, hälsa och sjukvård världen över i blyxtbelysning. Utvecklingssamarbetets demokratifokus fortsätter. Sverige kommer vara drivande internationellt för ett effektivt och ansvarsfullt bistånd.

Multilateralt samarbete är ledordet när FN i år fyller 75. Sverige ska fortsätta att göra sin del för fred, frihet och samarbete.

***

Herr talman.

Den 15 juni började 61 nya polisassistenter sin tjänstgöring i Polisområdet Stockholm syd. I Polisområdet Nordvästra Skåne var de 22 nya. Och i Polisområdet Västerbotten var de 11.

Sverige har nu nästan 21 000 poliser, det högsta antalet någonsin.
Vi är halvvägs till målet om 10 000 fler polisanställda till 2024.
Förstärkningen av polisen fortsätter.

När gängen sprider skräck och våld är det ofta hårt arbetande människor som bor i utsatta områden som drabbas.

Samhällets uppgift är att trycka tillbaka den organiserade brottsligheten.
Våra lagar gäller i varje stad, i varje kvarter, på varje torg. Inga kriminella personer, ligor, gäng eller familjer ska tro att de är starkare än samhället.

Straffen för gängrelaterad brottslighet ska skärpas och myndigheter får nya verktyg för att samarbeta mot gängen.

Åtgärder för att bryta tystnadskulturen och stärka rättsprocessen genomförs.
Straffen ska skärpas för bland annat rekrytering av unga till kriminalitet och brott med kopplingar till kriminella uppgörelser.

Regeringen föreslår att straffrabatten för unga myndiga ska avskaffas vid allvarlig brottslighet.

Utbyggnaden av Statens institutionsstyrelses anläggningar och Kriminalvårdens anstalter och häkten fortsätter.

Det är fullt möjligt att trycka tillbaka den grova brottsligheten. Alla straffskärpningar, ytterligare poliser och ökade resurser till rättsvårdande myndigheter har betydelse.

Men för att lyckas är det avgörande att rekryteringen till brottslighet stoppas.
Ingen tonåring ska se kriminalitet som sin framtid. För att klara det krävs ett helt samhälle där vi hjälps åt.

I boken ”Osebol” intervjuas Lars Jörlén av författaren Marit Kapla. Lars beskriver hur han och kollegorna på skolan åkte och hämtade elever som föräldrarna inte fick iväg på morgonen.

*”Det var inte vår skyldighet
men folk ställde upp.*

*Vi hade den inställningen
försökte i alla fall ha den
att alla barn är allas barn.*

*Även om man har föräldrar
så är det samhällets barn.”*

Socialsekreterare, lärare, fotbollstränare, skolpersonal och grannar – alla kan göra sin del för att stötta och styra upp en tonåring som håller på att hamna snett.

Kommunerna ska få ett i lag fastställt ansvar att förebygga brott. Regeringen prioriterar det förebyggande arbetet. Hela samhället behöver dra åt samma håll.

Vi ska trycka tillbaka de kriminella gängen.
Vi ska se till att dagens unga inte blir morgondagens brottslingar.
Vi behöver ett helt, starkt samhälle för att klara av det.

***

Herr talman.

Sverige ska fortsätta att värna jämställdhet, jämlikhet och demokrati – här hemma och i världen.

Trots att rasismen och nazismen borde ha lagts på historiens skräphög för länge, länge sedan, frodas de i dag. Under året har exempelvis afrosvenskar höjt sina röster mot den rasism de drabbas av. Rasism i alla dess former och uttryck ska motas tillbaka av hela samhället.

Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism har skjutits upp till följd av coronakrisen men äger rum hösten 2021.

Den svenska migrationspolitiken ska vara rättssäker, effektiv och human. Asylrätten ska värnas. Sverige har tagit ett stort ansvar för att ge en fristad åt människor som lämnat sitt land för att söka skydd. Fler länder i EU måste ta sitt ansvar. Den migrationspolitiska kommittén lämnar snart sitt betänkande. Arbetet fortsätter då med ett långsiktigt hållbart regelverk för framtidens migrationspolitik.

Den människa som kommer till Sverige men inte har rätt att stanna ska återvända. Men varje person som flyr till Sverige och har rätt att stanna ska få all hjälp att bli en del av samhället.

Varje människa i Sverige ska vara delaktig i samhället och känna till sina rättigheter. Regeringen avser att inrätta ett oberoende, nationellt institut för mänskliga rättigheter under 2021. Detta ska föregås av en bred parlamentarisk förankring.

Sverige ska fortsätta att stärka den fria opinionsbildningen, skydda yttrandefriheten och stödja fria medier i hela landet. Samhällsinformationen till asylsökande utökas och blir en obligatorisk del av asylprocessen.

Inget barn ska behöva oroa sig för våld eller för att tvingas bli bortgift. Därför tar vi nu fram en nationell strategi för att motverka alla former av våld mot barn, däribland hedersrelaterat förtryck. Dessutom införs ett särskilt hedersbrott.

Alla i Sverige ska ha samma möjlighet att bli sitt bästa jag. För att det ska bli verklighet behöver den ekonomiska jämlikheten öka. Inget barns framtid ska heller avgöras av föräldrarnas inkomst – eller brist på inkomst. Jämlikhetskommissionen har lämnat viktiga förslag för att öka den ekonomiska jämlikheten.

Reformerna för hbtq-personers rättigheter fortsätter. En könsneutral föräldraskapslagstiftning utreds.

Sverige ska vara en kulturnation att räkna med. Kulturen förenar oss, vidgar perspektiv och inspirerar till nya tankar. Under coronakrisen har kulturen drabbats hårt. Det har påverkat alla kulturskapares ekonomi – men också oss som land. Vardagen tappar färg när biografier, konserthus och teatrar är stängda.

Om människor ska kunna drabbas av en storslagen dikt, njuta av en konsert eller få en ny favoritlåt, då måste det finnas människor som skapar allt detta. Kulturskapares ekonomiska trygghet ska värnas. En konstnärspolitisk skrivelse läggs fram. Kultur riktat till barn och unga ska stärkas.

Idrott skapar gemenskap och hälsa. Svensk idrottsrörelse ska få förutsättningar att klara den pågående krisen och nå alla barn och unga som vill idrotta.

Sverige ska fortsätta vara ett land där jämställdhet, jämlikhet och demokrati är självklart i samhällets alla delar.

***

Herr talman.

Det nya coronaviruset prövar Sverige. Men vi, vårt land, kommer att klara också denna prövning. Vi går igenom krisen tillsammans, som ett land där vi alla tar ansvar.

De styrkor som krisen tydliggjort ska vi bära med oss när vi bygger vårt land starkare än innan. Ansvar. Sammanhållning.
Hur tydligt det blivit att vi är beroende av varandra.

Vi har ett nytt politiskt läge.

Den regering jag leder ska göra vad som krävs för att åtgärda revorna i vårt samhälle.

Men för att lyckas behöver vi möta framtiden på samma sätt som vi mött krisen.

Som ett land, där vi fortsätter ta ansvar för varandra,
för Sverige,
för vårt samhälle,
där vi fortsätter möta svåra stunder och goda tider tillsammans.

